

Η ΝΕΑ ΑΜΕΡΙΚΗ.

(Συνέχεια. Ἰδε φυλλάδ. 313.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Φυλαὶ Ἐρυθροδέρμων.

Μεταξὺ τῶν μεγάλων λιμνῶν καὶ τοῦ μεξικανικοῦ κόλπου, εὐρίσκονται διακόσιαι περίπου φυλαὶ καὶ οἰκογένειαι Ἐρυθροδέρμων, οἷον Κρήκς, Δακωταί, Μοϊακάν, Cheyennes, Κομάγγαι, καὶ ἄλλοι ὁμόφυλοι λαοί, διαφορὰς τινὰς ἔχοντες πρὸς ἀλλήλους φυσικὰς τε καὶ διανοητικὰς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον. Περιπλανώμενοι πρότερον εἰς κοιλάδας καὶ ὄρη, ἐβάπτοντο δι' ὥχρας καὶ μίλτου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς πόλεμον ἢ εἰς θήραν. Αὐτοὶ πρῶτοι ἔδωκαν μακρὰ καὶ ἐμφαντικὰ ἐνόματα εἰς πολλὰς πόλεις καὶ ἐπαρχίας τῆς Ἀμερικῆς.

Πῶς δὲ πρέπει νὰ φέρεται τις πρὸς τοὺς κατοίκους τούτους τῶν δασῶν; Εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ἐν ησχολήθησαν ἐπιμελῶς μετανάσται καὶ κυβερνήσεις, ἀφότου ὁ πρῶτος Σάξων ἐπάτησε τὸ ἔδαφος τοῦ νέου κόσμου. Ἐκτοτε ἴσως τυχοδιώκτης τις ἠθέλησε νὰ καταδαμάσῃ αὐτοὺς διὰ τῆς μέθης καὶ τοῦ πυροβόλου· ἀλλ' ἡ εὐγενεστέρα ἀγωγή καὶ ἡ ἔμφυτος αὐτοῦ ἀγαθότης τὸν ἔφεραν μετ' οὐ πολὺ εἰς μεταμέλειαν, ὥστε παρήτησε καὶ τὴν πυρίτιδα καὶ τὸ οἰνόπνευμα, τοὺς δύο τούτους ὀλέθρους τοῦ πολιτισμοῦ. Ἀπὸ τοῦ Πέν τοῦλάχιστον τῶν Ἰνδῶν τὰ δικαιώματα ὑπεστηρίχθησαν ἀνενδότως ὑπὸ τῶν φιλοσόφων καὶ τῶν λογίων, ἐπὶ τέλους δὲ καὶ οἱ νόμοι ἀνεγνώρισαν τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας αὐτῶν ἐπὶ τῆς θήρας τῶν μερῶν ἐκείνων καὶ ἐξησφάλισαν εἰς αὐτοὺς ἀποζημιώσεις ὁσάκις τὰ μέρη ταῦτα κατελαμβάνοντο ὑπὸ τῶν λευκῶν.

Ἡ πολιτικὴ αὕτη τῆς ἀποζημιώσεως εἶναι τόσῳ μᾶλλον δικαία καὶ εὐγενής, ὅσον οἱ Ἰνδοὶ οὐδεμίαν ἔχουσιν ἀκριβῆ ἰδέαν περὶ *ἰδιοκτησίας τῆς γῆς*. Ἀγνοοῦσι τί σημαίνει καὶ αὕτη ἡ λέξις. Ὁ Σενέκας παραδείγματος χάριν ἐννοεῖ τὸ δικαίωμα του νὰ ἀλιεύῃ εἰς τὸν Οὐδσωνα, καὶ ὁ Οὐάλλα-Οὐαλλάχ νὰ κυνηγῇ βονάσσους εἰς τὰς περὶ τὰ Κυανᾶ ὄρη πεδιάδας· τὴν γῆν ὅμως, προωρισμένην κατ' αὐτοὺς εἰς καλλιέργειαν καὶ φυτεῖαν, εἰς οἰκοδομὴν οἰκιῶν καὶ ἀνασκαφὴν φρεάτων, θεωροῦσιν ἀπαραλλάκτως ὡς ἡμεῖς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν θάλασσαν. Ἀξιοῦσι τὴν ἐλευθερίαν νὰ περιέρχωνται εἰς τὴν χώραν· ἀλλὰ νὰ κατέχωσιν αὐτὴν καὶ ν' ἀποδιώκωσι τοὺς ἄλλους κυνηγοὺς, τοιαύτην ἀξίωσιν οὐδέποτε προέτειναν οἱ Ἐρυθροδέρμοι· ἀλλὰ καὶ ἂν προέτειναν, οἱ πεπολιτισμένοι ἤθελον τὴν ἀποκρούσει βεβαίως. Οὐδεμία φυλὴ κυνηγῶν ἔχει τοιοῦτον δικαίωμα, ἢ κάλλιον οὐδεμία

φυλὴ δύναται νὰ τὸ ἀντιποιηθῇ· διότι κατὰ τοὺς αὐστηροὺς νόμους τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς πολιτικῆς, τὸ μόνον ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τὸ ὁποῖον δύναται ὁ ἄνθρωπος ν' ἀποκτήσῃ ἐπὶ τῆς γῆς δῶρον οὐσῆς τῆς φύσεως, εἶναι τὸ παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου διὰ τῆς ἐργασίας του δημιουργούμενον. Ὁ περιοριζόμενος ἀπλῶς εἰς θήραν δὲν πράττει τι ὑπὲρ τῆς γῆς τὴν ὁποίαν διατρέχει, δὲν κόπτει τὰ δάση, δὲν ἀποξηραίνει τὰ ἔλη, δὲν ἐβάλλει φραγμοὺς εἰς τοὺς ποταμοὺς, δὲν φυτεύει δένδρα, δὲν καλλιεργεῖ ἀγροὺς, δὲν οἰκοδομεῖ πόλεις· καὶ ὅταν ἀποθάνῃ καταλείπει τὰ πάντα ὅπως ἦσαν ὅτε ἐγεννήθη· ἡ γῆ ἄρα ἀνήκει εἰς αὐτὸν ὅσον καὶ ἡ ἀτμοσφαῖρα. Ἀλλ' ὅτε πρόκειται περὶ φυλῶν οἷαι ἡ τῶν Σιού καὶ Δελαουάρ, εἶναι φρόνιμον νὰ προτείνωμεν τὰς ἀρχὰς τῆς ἡμετέρας πολιτικῆς λογικῆς; Νόμος τὸν ὁποῖον δὲν ἰσχύομεν νὰ καταργήσωμεν ἐντελῶς, ὅς τις ἐφαρμόζεται μόνον ὑπὸ τοῦ ἰσχυροῦ, ἐπιβάλλεται δὲ εἰς τοὺς ἀσθενεῖς, ἀνάγκη νὰ συγκεράτῃ διὰ πραότητος.

Ολίγην ἔχοντες ἀγάπην, λέγουσιν οἱ φιλόανθρωποι, ἐπιτυχάνομεν πολλὰ. Ἰδοὺ ἡ γῆ, τὴν ὁποίαν ἐρχόμενοι κατακυριεύομεν· διώκομεν τὰς παλαιὰς φυλάς τῶν δασῶν καὶ τῶν ποταμῶν ἀπὸ τῶν ὁποίων ἐτρέφοντο μέχρι τοῦδε, καὶ ἀποκτῶμεν ἀμύθητον πλοῦτον· καὶ οὕτω ἡμεῖς μὲν οἰκοικοιούμεθα πᾶσαν ὠφέλειαν, εἰς ἐκείνους δὲ ἐπιβάλλεται πᾶσα ζημία. Βεβαίως αἱ ἀνάγκαι ἡμῶν δὲν εἶναι τὸ μέτρον τῶν ἡμετέρων δικαιωμάτων· καὶ ὅπου ὁ Ἰνδὸς ἔχει ἐλάχιστον δικαίωμα ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ἀποδιώκων αὐτὸν ξένος οὐδὲν τοιοῦτον κέκτηται, ἐκτὸς τοῦ ἀρίστου ἐκείνου κοινοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον ὑποτίθεται ὅτι ἔχει κατ' ἀρχὰς ἕκαστος ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς ὑδρογείου σφαίρας. Μόνη ἄρα πρέπει νὰ λύσῃ τοῦ ζητήματος εἶναι ἡ ἐκατέρωθεν συνεννόησις· ἡμεῖς δὲ οἱ Ἀγγλοὶ, ἐξάδελφοι ἢ ἀδελφοὶ τῶν Ἀμερικανῶν, καταδεικνύομεν εὐχαρίστως ὅτι εἰς τὰς περὶ τούτου διατάξεις τῶν δύο μερῶν οἱ δυνατοὶ ἐφείσθησαν πάντοτε τῶν ἀδυνάτων.

Ὁ Οὐάσιγκτων ὥρισε τὴν ἀποζημίωσιν ἥτις πρέπει νὰ δίδεται κατ' ἔτος εἰς ἐκάστην φυλὴν ἀπὸ τῆς παραλίης εἰς τὸ ἐσωτερικόν· τὰς δὲ περὶ αὐτῆς διατάξεις συναποφασίζουσιν εἰς πράκτωρ τῆς κυβερνήσεως καὶ εἰς ἀρχηγὸς τῶν Ἰνδῶν. Αἱ ἀποζημιώσεις δὲ αὗται ἐπληρώθησαν ἄχρι τῆς ὥρας ταύτης ἀκριβέστατα ὑπὸ τῆς ἀμερικανικῆς ἐξουσίας εἰς τὰς φυλάς καὶ τὰς οἰκογενείας τῶν Ἀραππὸς καὶ τῶν Ἀλγογκινῶν.

Καὶ ὅμως ἡ νόμιμος ἐκπλήρωσις τῆς πρὸς τοὺς Ἰνδοὺς ταύτης ὑποχρεώσεως, δὲν εὐχαρίστει τοὺς εὐσυνειδήτους ἐκείνους, οἵτινες ἐνόουν κάλλιστα ὅτι καταλαμβάνοντες τὰ δάση καὶ τὰς πεδιάδας, ἀπεδίωκον φυλὴν κυνηγῶν καὶ ἀφήρουν τοὺς πόρους τῆς

ὑπάρξειός της. Δὲν ἦτο ἄρα δυνατόν νὰ γίνη τι σπουδαιότερον ὑπὲρ τῶν Ἰνδῶν; Οἱ λευκοὶ ἐβίλεπον καλῶς ὅτι τὰ παρελθόντα ἐγένοντο ἀμετάβλητα. Φυλὴ κυνηγῶν τρεφομένη ἐκ τῆς σαρκὸς βονάσων καὶ αἰγάγων, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ κατοικῇ χώραν πλήρη ἀγρῶν καὶ ἐπαύλεων. Ἡ πρώτη καλύβη ἡ κτισθεῖσα εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα κατεδίκασεν εἰς ἡσυχίαν τὰ τόξα τῶν κυνηγῶν, ἅτινα δὲν θέλουσιν ἀργήσαι καὶ νὰ συντριβῶσιν. Ἡ αὐτὴ ἐκτασις τῆς γῆς ἥτις ἀρκεῖ νὰ συντηρήσῃ χιλίους γεωργούς, μόλις τρέφει ἓνα κυνηγόν. Ἐντεῦθεν ἐννοοῦμεν εὐκόλως ὅτι ὁ πλανήτης τῆς γῆς δὲν ἐδημιουργήθη διὰ τοὺς κυνηγούς· ποῦ τόσος τόπος δι' αὐτούς; Ἡ ἔλαφος, ὁ αἰγῆγρος, ὁ βόνασσος διαιτῶνται εἰς ἐρήμους μακρὰν τῶν ἀνθρώπων· ὁ καπνὸς μιᾶς ἐστίας ἀποδιώκει πάντα ταῦτα τὰ θηρία. Μόνον εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Ἀφρικὴν, ὅπου αἱ σκηναὶ εἶναι θανάσιμοι ἐχθροὶ τῶν πόλεων, δύναται νὰ ζήσῃ ποιμενικὴ φυλὴ καὶ πάλιν πολὺ ὀλιγωτέραν ἐκτασιν χώρας ἔχει ἀνάγκην ὅπως θρέψῃ τὰ κτήνη αὐτῆς, ἡ ὁ κυνηγὸς ὅπως καταδιώκῃ εἰς τὰ δάση τὰ ἄγρια θηρία.

Τί νὰ γίνη λοιπόν; νὰ ἐξολοθρευθῶσιν οἱ αὐτόχθονες! Μυριάδες φιλάνθρωπων διαμαρτύρονται κατὰ τῆς σκληρᾶς ταύτης ἀποφάσεως. Πρέπει τοῦλάχιστον ὁ λευκός, ὃς τις εἶναι ὁ αἴτιος τῆς καταστάσεως ταύτης, νὰ δοκιμάσῃ πᾶσαν θεραπείαν καὶ νὰ ἐξαντλήσῃ πᾶν μέσον ἐπιτήδειον νὰ σώσῃ τὰς φυλάς ὅσαι ἐνεκεν αὐτοῦ τείνουσι πρὸς τὸν ὀλεθρον.

Ἀλλ' ἐνταῦθα ἀναφύεται καὶ δεύτερον πρόβλημα, τὸ ἐξῆς· Οἱ Σενέκαι, οἱ Δελαουάροι, οἱ Ὀνείδαι καὶ οἱ Cherpewas εἶναι δυνατόν νὰ ἐκπολιτισθῶσι; θέλουσιν ἄρα συνειθίσαι νὰ ζῶσιν ὑπὸ στέγην, νὰ ἐκλέγωσιν μόνιμον κατοικίαν, νὰ μένωσιν ἡσυχοί, νὰ σπεύρωσι αἶτον, νὰ φυτεύωσι δένδρα, νὰ φορῶσι βρακία καὶ ὑποδήματα καὶ νὰ στέλλωσι τὰ τέκνα τῶν εἰς τὰ σχολεῖα;

Πολλοί, πάμπολλοι φιλάνθρωποι, εἰλικρινῶς μὲν ἐλεοῦντες τὴν Ἰνδικὴν φυλὴν, μηδόλως δὲ ἐννοοῦντες τὴν φύσιν, καὶ πολλὰ ἠγωνίσθησαν καὶ πολλὰ ἐδαπάνησαν εἰς δοκιμάς· πεποιθότες εἰς τὴν ἐκπολιτιστικὴν αὐτῶν μέθοδον, καὶ ἐλπίζοντες νὰ ἀναθρέψωσι τοὺς Ἰνδοὺς ὡς διὰ τηλεγράφου ἡλεκτρικοῦ, ἐδόξαζον εὐκολὸν νὰ ἐμβολιάσωσιν εἰς ἄγριον λαὸν τὸν πολιτισμὸν, καὶ νὰ ἀναστήσωσιν αὐτὸν ὡς δένδρον ἐντὸς ὑποθέρμου στεγάσματος· διὸ ἐπελήφθησαν τοῦ ἔργου μετὰ διαπύρου ζήλου. Διένειμον γαῖας εἰς τοὺς Ἐρυθροδέρμους, ἔδωκαν αὐτοῖς διδασκάλους, ἀνήγειρον σχολεῖα, ναοὺς καὶ οἰκίας, ἐχορήγησαν πᾶν εἶδος γεωργικῶν ἐργαλείων, σπόρους, δένδρα κάρπιμα, ἵππους, βόας, χοίρους, κατοικίδια πτηνὰ, ἐν λόγῳ πᾶν ὅ,τι χρήσιμον καὶ εἰς τοὺς λευκοὺς. Καὶ ὅμως πᾶσαι αὗται αἱ δοκιμαὶ εἰς ἃς ἐγένοντο μεγά-

λαι δαπάναι ἀπέτυχον σχεδὸν πανταχοῦ· ἀδύνατον ὑπῆρξε νὰ μεταβληθῇ ἡ τάξις τῆς φύσεως καὶ νὰ μεταμορφωθῶσιν οἱ κυνηγοὶ εἰς γεωργούς. Φυλὴ τις τῶν Σενέκα εἶχεν ἐγκατασταθῇ παρὰ τὸν ποταμὸν Ἀλλιγάνην εἰς λαμπροτάτην θέσιν, καὶ ἑτέρα τις τῶν Ὀνείδα κατὰ τὸ κέντρον αὐτὸ τῆς πολιτείας τοῦ Νεοεβοράκου, εἰς τόπον καλούμεγον Ὀνείδα Κρήκ. Οὔτε χρημάτων οὔτε ἄλλων παντοσιδῶν βοηθημάτων ἐφαισθήσαν οἱ φυλάνθρωποι· ἀνήγειραν οἰκίας, καὶ ἐξεχέρσωσαν ἀγροὺς χάριν αὐτῶν. Οὗτοι ὅμως ἀπέφυγον ἐπιμόνως πᾶσαν διὰ χειρὸς ἐργασίαν, ἡ τοῦλάχιστον οὐδέποτε ἐπεμελήθησαν, οὐδ' ἐξηκολούθησαν τακτικῶς τὸ ἔργον, ὥστε νὰ βλαστήσῃ ὁ σῖτος καὶ νὰ εὐδοκιμήσωσι τὰ ποίμνια. Καὶ ὅτε μὲν ἡ συγκομιδὴ ἀπέβαινε ἀφθονος ἐγίνοντο ὀκνηροὶ καὶ ἀπρόνοητοι· ὅτε δὲν ἐπετύγχανον ἐδεκατίζοντο ὑπὸ τῆς πείνης καὶ τῶν νοσημάτων. Μία δὲ ἡ δύο οἰκογένειαί, αἵτινες εἶχον αἷμα λευκὸν εἰς τὰς φλέβας, ἐφάνησαν ὅπως οὖν ἀνθρωπικώτεραι. Αἱ λοιπαὶ ἔμεινον ἐνὸς ὧ εὗρισκον ἀγρέμια νὰ πωλῶσιν· ὅτε ὅμως τὰ δάση ἠραιώθησαν καὶ τὰ θηράσιμα ζῶα ἐξέλειπον, ἐπώλησαν τὰς γαῖας τῶν καὶ ἀνεχώρησαν εἰς μεμονωμένον μέρος τῆς Green Bay, καὶ σήμερον οἱ πλεῖστοι τῆς φυλῆς κατέλειπον τὴν Ὀνείδα, ὥστε ἐντὸς τινῶν χρόνων οὐδεὶς Ἰνδὸς θὰ ὑπάρχῃ ἐκεῖ πλὴν ἴσως τῆς οἰκογενείας Walker. Ὁ Bill Beechtree μένων ἐτι ἐκεῖ, ἐκοψε χάριν ἐμοῦ ῥάβδιον τινα, καὶ μοὶ ἐδειξε τόξα καὶ βέλη ἅτινα πωλεῖ εἰς τοὺς Ἰνδοὺς. Οὔτε γινώσκει οὔτε θέλει νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς ἄλλο ἔργον. Ἄν καὶ δὲν ἀφῆκε ποτὲ κατ' ἐχθροῦ οὐδὲν βέλος, ἔχει δὲ καὶ ὠραίαν φωνὴν ὅπως ψάλλῃ ψαλμοὺς ὡς οὐδεὶς ἄλλος, νομίζει ὅτι ὁ υἱὸς ἀνδρείου πολεμιστοῦ μόνον ἐπάγγελμα πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ κόπτειν ῥάβδους καὶ κολλᾶν εἰς τὰ τόξα πτερὰ.

Οἱ Δελαουάροι, τοὺς ὁποίους εἶδομεν περὶ τὴν Leavenworth καὶ οἱ ἐν Saint-Mary's Mission Ποτταουατόμνης, εἶναι κατὰ τι ἀνώτεροι τῶν Ὀνείδα, διότι ζῶσι μεταξὺ λευκῶν μεταχειριζομένων αὐτοὺς ὡς φίλους. Καὶ ζῶσι μὲν μετὰ τούτων, δὲν ἀναπτύσσονται ὅμως. Αἱ δύο αὐταὶ φυλαὶ καλλιεργοῦσιν ἀγροὺς καὶ ἀνατρέφουσι ποίμνια· οἱ πρῶτοι μάλιστα εἶναι ἐκ τῶν εὐγενεστέρων Ἰνδικῶν φυλῶν, διότι καὶ ἐξωτερικὸν ἔχουσι κομψότερον, καὶ νοημονέστεροι, καὶ καθαρώτεροι εἶναι τῶν Cheyennes καὶ τῶν Πάουνης. Ἰσως ἦτο δυνατόν νὰ σωθῶσι λείψανά τινα αὐτῶν δι' ἐντελοῦς μετὰ τῶν ἀποίκων ἐπιμιξίας. καθόσον μάλιστα οἱ λευκοὶ δὲν ἔχουσι πρὸς αὐτοὺς ὁσὴν ἀντιπάθειαν καὶ πρὸς τοὺς Σιὺ καὶ Οὐτές. Οἱ Ποτταουατόμνης εὐτύχησαν νὰ ἐλκύσωσι πρὸς τὴν ἐν Κανσᾶς συνοικίαν τῶν τὴν εὐμενὴ προσοχὴν καθολικοῦ τινὸς ἀρχιερέως. Εἰς Saint-Mary's Mission ἔξ ἱερεῖς ἐκτίσαν σχολεῖον καὶ ναοὺς, ἐδίδαξαν τοὺς

Ἰνδοὺς καὶ μετέδωκαν αὐτοῖς τὰς ἐξῆς τοῦ οἰκιακοῦ βίου. Δύο χιλιάδες παιδία ἀκούουσι τὰ μαθήματα τῶν ἱερέων τούτων. Αἱ καλύβαι τῆς Saint Mary's εἶναι ἐπιμελέστερον ἐκτισμέναι, τὰ κτήνη πλέον περιποιημένα, ἡ γῆ κάλλιον εἰργασμένη ἢ εἰς τὰς λευκὰς ἀποικίας τῶν Ἰνδῶν, πλὴν μιᾶς μόνης, τῆς ἐν Οὐύχνδὸτ περί τὸν Μισουρήν, ὅπου οἰκογένεαί τι- τινες Σαουνὴ συνοικισθεῖσαι δικαιολογοῦσι τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐκπολιτίσεως τῶν Ἰνδῶν ἀγῶνας. Ὁ ἀρχηγὸς αὐ- τῶν Ἀμστρόγκ, ὁ καὶ πλουσιώτερος, ἔχει ἀγγλικὸν αἷμα εἰς τὰς φλέβας, καὶ μέγας ἀριθμὸς ἄλλων Σα- ουνὴ τὸν ὁμοιάζουσι. Καλλιεργοῦσι τὴν γῆν, ἀνα- τρέφουσι ποιμνία καὶ πωλοῦσι τὰ προϊόντα τῶν ὑ- ποστατικῶν αὐτῶν. Τινὲς δὲ καὶ λευκὰς νυμφεύονται, ἄλλοι δὲ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἐκδίδουσιν εἰς γά- μον πρὸς λευκοὺς. Εὐἀριθμοὶ δὲ τινὲς καὶ πρὸς τὰ οἰκονομολογικὰ τῶν τραπεζῶν μυστήρια ἀτενίζουσιν. Οἱ Σαουνὴ οὗτοι ἀνεγνωρίσθησαν διὰ νόμου πολίται τῆς Κανσᾶς, καὶ ὡς τοιοῦτοι κληροῦνται ὀρκωτοὶ καὶ ψηφοφοροῦσιν εἰς τὰς ἐκλογὰς τῶν Βουλευτῶν. Ἀνάγκη ὅμως νὰ προσθέσωμεν ὅτι δύσκολον εἶναι νὰ πορισθῶμεν ἐκ τοῦ παραδείγματος τούτου γενικὰ συμπεράσματα, διότι εἰς τὰς φλέβας τῶν Σαουνὴ ῥεεὶ καὶ ἀγγλαμερικανικὸν αἷμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Τὸ Ἰνδικὸν ζήτημα.

Τὴν ἀποτυχίαν τῶν δοκιμῶν ὅσαι ἐγένοντο ὅπως κατασταθῶσιν Ἰνδικαὶ ἀποικίαι παρὰ τοῖς Ἰροκουά, καὶ τοῖς Ἀλγογκίναις ἀπέδωκαν οἱ πολλοὶ εἰς τοὺς Ἐρυθροδέρμους· ἀλλ' εἶναι δικαία ἡ κατηγορία; Εἶ- ναι σφάλμα τῶν Δελαουρῶν, ἂν ἐντὸς μιᾶς γενεᾶς δὲν δύνανται νὰ μεταμορφωθῶσιν ἀπὸ κυνηγῶν εἰς γεωργούς; Ὑποθετόν ὅτι καλύβη κτισθεῖσα οὐχὶ διὰ στερεῶν ξύλων ἀλλὰ διὰ καλάμων, κατέπεσεν ἐν ὥρᾳ θεῆλλης· τίς πταίει;

Ὁ ἄνθρωπος, ὡς πάντες οἱ φιλόσοφοι γινώσκου- σιν, ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῆς ἀγρίας καταστάσεως εἰς τὸν πολιτισμὸν, ἔχει νὰ ὑπερβῇ τρεῖς μεγάλους σταθμούς, ἀνταποκρινομένους τρόπον τινὰ εἰς τὴν νηπιότητα, τὴν νεανικὴν καὶ τὴν ὀριμον αὐ- τοῦ ἡλικίαν. Καὶ κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίοδον εἶναι κυνηγὸς καὶ ζῇ κυρίως ἀπὸ τῶν προϊόντων τῆς θήρας· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν εἶναι ποιμὴν καὶ διατηρεῖται πρὸ πάντων ἀνατρέφων αἰγας, πρό- βοατα, καμήλους καὶ δαμάλεις· κατὰ δὲ τὴν τρί- την εἶναι γεωργὸς καὶ ζῇ κατ' ἐξαίρεσιν ἀπὸ τῆς καλλιεργείας τοῦ σίτου, τῶν καρπῶν καὶ τῶν τοι- ούτων. Τὰς τρεῖς ταύτας διαιρέσεις τοῦ ἀνθρωπίνου βίου παριστῶσιν ἀκριβῶς οἱ Ἰροκουά, οἱ Ἀραβες καὶ οἱ Σάξωνες· ἐκάστη ὅμως αὐτῶν εἶναι οὐσιωδῶς ὑπό-

θεσις ὅχι φυλῆς ἀλλ' ἀναπτύξεως. Ὁ νῦν ποιμὴν Ἀ- ραψ ὑπῆρξε πρότερον κυνηγός· ὁ τὴν γῆν καλλιερ- γῶν σήμερον Σάξων, τὸ μὲν πρῶτον ὑπῆρξε κυνηγός, δεῦτερον δὲ ποιμὴν καὶ τρίτον γεωργός. Ἡ πορεία τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι συνεχής, καὶ ὑποτάσσεται εἰς νόμους φυσικῆς καὶ ἠθικῆς διαρρυθμίσεως. Ναὶ μὲν ἡ πρόοδος αὕτη εἶναι βραδεία, ὁμοιόμορφος, ἡ- ραιμος καὶ ἀόρατος, ἀλλ' εἶναι πρόοδος καὶ ἀνάπτυ- ξις. Οὐδαὶς ἔλαβε τὸ προνόμιον νὰ μεταβῇ ἀτάκτως ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην βαθμίδα, ἢ νὰ πηδῇ ὑπεράνω τῆς μιᾶς αὐτῶν, διότι ἡ ἀνάπτυξις εἶναι ἔργον χρόνου, καὶ οὐδὲν μηχανημα ἰσχύει κατ' αὐ- τῆς· δύνανται μὲν ὁ ἄνθρωπος νὰ συντρέξῃ οὐχὶ ὁ- μως καὶ νὰ κατασπεύσῃ αὐτήν. Πρέπει νὰ περιμείνῃ τὴν ἐνέργειαν τῆς φύσεως εἴτε κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν δένδρου εἴτε κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν βρέφους. Αἱ τρεῖς αὗται φάσεις τῆς προόδου τοῦ πολιτισμοῦ εἶναι καθα- ρώτατα κεχαραγμέναι· ἡ ἀπόστασις ἡ διαχωρίζουσα τὸν Ἰροκουά ἀπὸ τοῦ Ἀραβος, εἶναι ἴση πρὸς τὴν διαχωρίζουσαν τοῦτον ἀπὸ τοῦ Σάξωνος.

Αἱ ἐξῆς τοῦ κυνηγοῦ εἶναι ἐξῆς καὶ τοῦ θηρίου. Πᾶν ὅ,τι ζῇ, πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ, ζῶα τῆς γῆς, πρέ- πει νὰ καταστραφῶσιν ὑπ' αὐτοῦ, διότι εἶναι ἐχθροὶ ἀπειλοῦντες τὸ βέλος καὶ τὸ ῥόπαλόν του. Ἀνυψού- μενος εἰς τὴν ἀξίαν ποιμένος, συνειθίζει νὰ κοινωνῇ μετὰ κυνῶν, ἵππων, καμήλων καὶ ἄλλων ζώων ἐκ τῶν ἡπιωτέρων. Ἀναλαμβάνει τὴν ὁδηγίαν αἰγῶν, προβάτων, ποιμνίων καὶ κατοικιδίων πτηνῶν, ἅτινα προστατεύει καὶ φυλάττει, καὶ περὶ τῆς ὑπάρξεως τῶν ὁποίων προνοεῖ ἐὰν θέλῃ νὰ μὴ ἀπολεσθῶσιν. Ἐὰν δὲ θέλῃ νὰ τραφῇ διὰ τοῦ γάλακτος καὶ τῶν ὠν, νὰ ἐνδυσθῇ διὰ τῶν δερμάτων καὶ τοῦ μαλλοῦ αὐτῶν, ἀναγκάζεται νὰ σπουδάσῃ τὰς ἀνάγκας τῶν, καὶ νὰ τὰ θεραπεύσῃ ὡς ἄλλος πατήρ. Αὐτὸς πρέπει νὰ χορηγήσῃ εἰς αὐτὰ χόρτον καὶ ὕδωρ, καὶ νὰ τὰ διαφυλάξῃ ἀπὸ τοῦ ψύχους καὶ τοῦ καύσω- νος. Ἔνεκα τούτου ἡ πρώτη θέσις τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὰ ζῶα μεταβάλλεται. Αὐτὸς, ὃς τις ἄγριος ὢν, ἠκόνιζε τὸ ξίφος του ὅπως φονεύσῃ πᾶν τὸ ἔχον πνοὴν, μελετᾷ σήμερον τὴν φύσιν ἐκάστου τούτων, καὶ τρέφει ὡς ἄλλος πατήρ οἰκογένειαν ζώων καὶ πτηνῶν ἀδιακόπως αὐξανομένην.

Πάσας ταύτας τὰς λεπτομερείας εἰς αἷς καταγί- νονται οἱ ποιμένες Ἀραβες, Κάρφοι καὶ Κιργίσιςιοι, ἀγνοεῖ ἐντελῶς ὁ Σενέκας, ὁ Σωσονὴ καὶ ὁ Ἴτης. Οἱ κυνηγοὶ δὲν γνωρίζουσι τὰς μεταξὺ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ὑπηρετούντων αὐτὸν ζώων πατρικὰς σχε- δὸν ταύτας σχέσεις. Πολλὰί γενεαὶ χωρίζουσι τὸν κυνηγὸν Σενέκαν ἀπὸ τοῦ ποιμένος Ἀραβος· ἴσως τοῦλάχιστον ἀριθμὸς γενεῶν χωρίζει τοῦτον ἀπὸ τοῦ Σάξωνος, τοῦ χαράσσοντος καὶ γονιμοποιούντος τὴν γῆν. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ περιμένωμεν. Ταῦτα δὲ

γινώσκει καὶ ὁ ἐπισκεφθεὶς τὴν Νάχρ Δεχὰθ ἐν Συρίᾳ, καὶ ὁ ἰδὼν τοὺς κόπους δι' ὧν ὁ Τοῦρκος κατορθώνει νὰ προσηλώσῃ τὸν Ἀραβὰ εἰς τὴν γῆν τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ καλλιεργήσῃ. Ὁ Cheyenne εἶναι ἄγριος ἄνθρωπος τῶν δασῶν, τὸν ὁποῖον οὐδέποτε θέλει κατορθώσῃ οὔτε τὸ ψῦχος οὔτε ὁ λιμὸς νὰ ἐργάζεται ὑπὲρ ἐαυτοῦ, τῶν γυναικῶν καὶ τῶν τέκνων του. Καὶ διὰ τί νὰ ἐργασθῇ; Ὁ ἀποθνήσκων ἕνεκα ψύχους ἢ πείνης δὲν ἀτιμάζει τὴν φυλὴν του· ὁ πολεμιστὴς δὲν πρέπει νὰ μολύνῃ τὰς χεῖράς του διὰ τῆς ἐργασίας, διότι μένῃ ἐντολὴν ἔλαβε νὰ κυνηγῇ καὶ νὰ μάχεται. Εἶναι ἀνάγκη νὰ σπαρῇ σῖτος, νὰ καλλιεργηθῶσι φυτὰ πρὸς βρώσιν, ν' ἀναφθῇ πῦρ ἢ νὰ ἀντληθῇ ὕδωρ; Ἴδου ἡ γυνή. Ναὶ μὲν δὲν ἔχει πολλῶν πραγμάτων ἀνάγκην ὁ ἄγριος· ἀλλὰ καὶ ἂν εἶχεν, ὁ ἀνὴρ δὲν ἐγεννήθη δι' αὐτό. Τὸ μόνον χρέος τοῦ Ἰνδοῦ εἶναι νὰ φονεύῃ τὸν ἐχθρὸν καὶ νὰ θηρεύῃ. Καὶ ὅταν λιμοκτονῇται, δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐργασθῇ οὔτε δι' ἐαυτὸν οὔτε δι' ἄλλους.

Εἰς τινὰς φυλάς τῆς Δύσεως, ὅπου τὰ ἀγρέμια σπανίζουσι καὶ οἱ κάστορες φεύγουσι τὰ δίκτυα τῶν κυνηγῶν, αἱ γυναῖκες καὶ τὰ τέκνα τῶν σπεύρουσιν ὀλίγον σῖτον· οἱ ἄνδρες ὅμως οὔτε φροντίζουσι περὶ τούτου. Ἐὰν δὲ ὅταν πλησιάσῃ ὁ χειμὼν καὶ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰ χωρία των, ἴδωσιν ὅτι αἱ γυναῖκες ἐλησμόνησαν νὰ σπεύρωσι, κάθηνται καὶ γελῶσι διὰ τὴν ἀμέλειάν των. Καὶ ὅταν τις φυλὴ ἀπορῇ τροφῆς, ὁ κυνηγὸς ἔχει ἕν μόνον καταφύγιον, νὰ ἐφορμᾷ κατὰ τῆς γείτονος φυλῆς, ἐλπίζων νὰ κατορθώσῃ διὰ τοῦ βέλους καὶ τῆς μαχαίρας του ἴσπιν ἀναλογίαν μεταξὺ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στομάτων ὅσα ἔχει νὰ θρέψῃ, καὶ τοῦ κρέατος τῶν βονάσσων καὶ τῶν αἰγάγων τὸ ὁποῖον δύναται νὰ διαθέσῃ ὑπὲρ αὐτῶν.

Ἴδου τὸ μόνον ἱατρικὸν τὸ ὁποῖον γνωρίζει κατὰ τοῦ λιμοῦ. Τοιαύτη δὲ εἶναι ἡ ἀπλότης τοῦ πνεύματός του, ὥστε οὔτε συλλογίζεται ὅτι αἱ κυψέλαι τῶν μελισσῶν ἢ ἡ ἀνατροφή ποιμνίων δύνανται ν' ἀνακουφίσωσι τὰς ἀνάγκας του. Ἐπειδὴ οἱ πρόγονοι ὑπῆρξαν πάντοτε κυνηγοί, ὁ μόνος πόρος τῆς φυλῆς των ὁσάκις στερεῖται τροφῆς εἶναι ἡ ἀρπαγή. Πρέπει λοιπὸν ν' ἀπορῶμεν ὅτι οἱ Σενέκαι, ὁρμῶντες κατὰ τῶν Ἀλλεγανίων, τῶν ὁποίων ἡ χώρα εἶναι καὶ εὐφορος καὶ ὀπωροφόρος, ὅπου εὐρίσκονται πολυτιμώτατα δένδρα, οὐ μόνον οὐδὲν οὐδέποτε ἔσπειραν ἢ ἐκαλλιεργήσαν, ἀλλὰ καὶ ἐπώλησαν εἰς τοὺς λευκοὺς τὰ δάση, καὶ τὰ δικαιώματά των ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ; Μεταξὺ τῶν χωρῶν τῶν λευκῶν ὁ πλοῦτος τῆς γῆς μετεβλήθη εἰς τάλληρα, ἐνῶ ὁ Ἐρυθρόδερμος ἀποθνήσκει λιμώττων ἐπὶ τῆς αὐτῆς γῆς. Οἱ ἄνδρες πολεμοῦσιν, ἐργάζονται δὲ μόναι αἱ γυναῖκες.

Δίκαιον ἄρα εἶναι ν' ἀποδώσωμεν τὴν ἀποτυχίαν

τῶν γινομένων δοκιμασιῶν εἰς τὴν ταχείαν μεταβολὴν τῶν κυνηγῶν εἰς γεωργοὺς, εἰς τοὺς μεγάλους νόμους τῆς φύσεως καὶ οὐχὶ εἰς τὴν κακίαν τῶν ἀνθρώπων. Οἱ φίλοι τῶν Ἰνδῶν, ἂν καὶ εἶχον ἀξιώπαινον τὴν προαίρεσιν, μὴ μελετήσαντες μετ' ἐπιστάσις τὴν ἀρχικὴν ταύτην κατάστασιν τοῦ ἀνθρώπου, ἀντὶ ὠφελείας βλάβην μᾶλλον προεξένησαν. Στερηθέντες τῆς χώρας αὐτῶν, εἰς ἀντάλλαγμα δὲ λαβόντες ἀνεπαρκῆ ἐνοίκια, ἀνίκανοι νὰ ἐπιδιοθῶσιν εἰς ἄλλα ἔργα, περιωρίσθησαν εἰς τὸ νὰ περιφέρωνται περὶ τὰς κατοικίας τῶν λευκῶν, νὰ τρώωσι, νὰ πίνωσι, νὰ καπνίζωσι καὶ νὰ μάχωνται. Κατήντησαν γέροντες πρὶν ἢ γηράσωσιν. Ἐκ τῆς ποσότητος ἑκατὸν ἑκατομμυρίων τολήρων τὰ ἡμίση τοῦλάχιστον, ὡς βεβαιουσι, κατηναλώθησαν εἰς τὰ καπηλεῖα καὶ χαμαιτυπεῖα. Δυστυχία αὐτῶν εἶναι ὅτι ἄγριοι ἔτι ἐξετέθησαν μεταξὺ τῆς φλογερᾶς δραστηριότητος τοῦ πολιτισμοῦ. Τί θὰ ἐγίνοντο τὰ τρυφερά φυτὰ τῶν δασῶν αὐτῶν ἐὰν μετεφυτεύοντο διὰ μιᾶς ὑπὸ τὸν καυστικὸν ἥλιον; Θὰ ἐκείοντο ἀναμφιβόλως. Τοῦτο συνέβη καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

Εἰς δὲ τὸ μέρος τῆς Ἰνδικῆς χώρας ἥτις ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῶν Ὁμοσπόνδων πολιτειῶν, ἡ ἔλλειψις δικαιοσύνης εἶναι κανὼν· εἰς τὸ Ἰνδικὸν μέρος τοῦ Καναδά, ἡ ἔλλειψις τῆς δικαιοσύνης εἶναι ἐξ ἐναντίας σπανία. Οἱ κυνηγοὶ καὶ οἱ ἔμποροι οἰζῶντες πέραν τῶν καναδικῶν ὁρέων, ἐφαρμόζουσιν εἰς τοὺς κλέπτας καὶ τοὺς κακούργους συνοπτικωτάτην δικαιοσύνην. Ὁ φίλος μου Zem Bayer γέρων κυνηγὸς, ῥωμαλέος, κατοικῶν μετὰ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν τέκνων του εἰς Clear-Creek, πλησίον τοῦ Δέμπερ, μὴ ἐξήγησε ταῦτα πάντα ἐν ὀλίγοις.

— Βλέπεις, συνταγματάρχα, μοὶ εἶπε (σημειωτέον δὲ ὅτι πᾶς ἐνδεδυμένος καλῶς ὀνομάζεται ὑπὸ τοῦ Zem συνταγματάρχης), ἰδοὺ ἡ διαφορά. Ἐάν τις φονεύσῃ λευκὸν περὶ τὸ φρούριον Ἑλλίς, σεῖς οἱ Ἀγγλοὶ λέγετε· «συλλάβετέ τον ζῶντα ἢ νεκρὸν καὶ θὰ λάβετε διακόσια τάλληρα» καὶ ὅταν σᾶς τὸν φέρωσιν οἱ Ἰνδοὶ προσθέτετε· «Κρίνατέ τον, καὶ ἂν εἶναι ἐνοχος κρεμάσατέ τον εἰς τὸ δένδρον ἐκεῖνο.» Ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας τελειώνει ἡ ὑπόθεσις, καὶ τὸ αἶμα τοῦ ἐνόχου πίπτει εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν Ἰνδῶν. Ἐὰν ὅμως Σιού τις φονεύσῃ λευκὸν περὶ τὸ φρούριον Λπραμὶ, ἡμεῖς οἱ Ἀμερικανοὶ λέγομεν· «Συλλάβετέ τον, φροντίσατέ τον, μὴν ἀμελήσετε νὰ φέρετε μάρτυρας.» Καὶ ὅταν τὸν συλλάβωσιν οἱ Ἰνδοὶ προσθέτομεν· «Ὁ ἄνθρωπος οὗτος, κατηγορούμενος ἐπὶ κακούργηματι πρέπει νὰ δικασθῇ κατὰ τοὺς συνήθεις νόμους· πρέπει ν' ἀνακριθῇ, νὰ ἐκδοθῇ βούλευμα καὶ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ κακούργοδικεῖον, νὰ δοθῇ αὐτῷ καλὸς δικηγόρος καὶ νὰ δικασθῇ.» Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀπολύεται σχεδὸν πάντοτε. Ἐνίοτε δὲ καὶ

λαμβάνει δῶρον παρὰ φιλανθρώπου τινὸς κυρίας. Ἐπιστρέφων δὲ εἰς τὴν φυλὴν του γίνεται ἀμέσως ἀρχηγός. Πολλάκις, ὡς τὸ εἶπον, καὶ ὡς θὰ τὸ εἰπῶ καὶ μετὰ ταῦτα, ἡ ἀγάπη τῆς νομιμότητος καὶ τὸ περίπλοκον τῶν διατυπώσεων συντελοῦσιν εἰς τὴν ἀθώωσιν τῶν ἐνόχων Ἰνδῶν. Τότε ἡ δικαιοσύνη τοῦ λαοῦ ἀναλαμβάνει νὰ διορθώσῃ τὴν παρανομίαν τοῦ δικαστηρίου, ὡς ἐγένετο κατὰ τὰς αἱματηρὰς σκηνὰς τοῦ Sand Creek. Τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ φοβούμενοι τὰ βασανιστήρια τῶν Ἰνδῶν, ἀποφεύγουν αὐτὰ, ἐλπίζοντες ὅτι προϊόντος τοῦ χρόνου θέλουν καταργηθῇ μόνον καὶ οὕτω θέλουν σωθῇ.

Ὁ γραμματεὺς τῆς ἐπικρατείας Seward θέλων νὰ μὲ καθυστερήσῃ μοι ἔλεγε· «Προχωροῦμεν πάντοτε. Πρὸ ἐννεήκοντα ἐτῶν ὁ πάππος μου καταδιώκετο ὑπὸ τῶν Ἐρυθροδέρμων ἐξήκοντα μίλια μακρὰν τοῦ Νεοεβοράκου· σήμερον ὁμοῦς μόλις τοὺς εὕρισκεις ἐξακόσια μίλια ἐκεῖθεν τοῦ ἁγίου Λοδοβίκου· βλέπεις ὅτι προχωροῦμεν.» Πολλάκις ἐθαύμασα τὴν ἀκλόνητον πεποίθησιν τῶν Ἀμερικανῶν ὅτι πάντα θέλουν ὑποχωρήσει καὶ ἐξομαλυνθῇ. Ὅσον δὲ διὰ τὴν τακτικὴν ἐκείνην ἥτις συνίσταται εἰς τὴν ἀπὸ τῆς ἡπείρου ἔξωσιν τῶν ἐντοπίων φυλῶν, δὲν εἶμαι βέβαιος ἂν ὡς λέγεται εἶναι ἀξιόλογος.

Ἐάν λόγοι πολιτικοὶ ὑποχρεῶσι τὴν ἀμερικανικὴν κυβέρνησιν ν' ἀναίξῃ νέον δρόμον ἀπὸ τοῦ ἁγίου Λοδοβίκου πρὸς τὸν ἅγιον Φραγκίσκον¹⁾, πρέπει ἐξ ἀνάγκης νὰ ληφθῶσι μέτρα ἐξασφαλιστικά. Ἀλλ' ὅποια, ἀφοῦ περὶ μεταξὺ τῶν μερῶν ὅπου κυνηγοῦσιν οἱ Ἰνδοί; Ἀρκεῖ τάχα νὰ στέλλωσι κατ' ἑταρὰ νὰ ἐρωτῶσι τὴν Ῥωμαϊκὴν Ρίνα καὶ τὸν Πολύστικτον Κόνα ἂν θέλωσι νὰ παραδεχθῶσι συνθήκην εἰρήνης, λαμβάνοντες εἰς ἀντάλλαγμα σκεπάσματα τινα, ῥακίον καὶ πολλὰ λόγια; Ταύτην τὴν παιδαριώδη μέθοδον, ἥτις ἐν τοσοῦτῳ οὐδὲν εὐχαριστεῖ πλὴν τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐξουσίας, μεταχειρίζονται σήμερον. Κατὰ τὴν ἐμὴν ὁμῶς γνώμην ὁ τρόπος οὗτος, εἰς ἐν ἀποτέλεσμα φέρει, εἰς τὴν ἀπάτην τῶν Ἐρυθροδέρμων καὶ εἰς τὴν ἀπόκτησιν πεποιθήσεως ὅτι οἱ λευκοὶ εἶναι ἀνίσχυροι, καθάσον μάλιστα οἱ Cheyennes νομίζουσιν ἐκυτοὺς ἰσχυροτέρους, ἀνδρειότερους καὶ πολυκριθμοτέρους τῶν Ἀμερικανῶν. Ἐάν τις Ἰνδός, ἐπανερχόμενος ἐκ τοῦ ἁγίου Λοδοβίκου, διηγηθῇ ποτε εἰς τὴν φυλὴν του ὅτι οἱ λευκοὶ τῆς Ἀνατολῆς εἶναι ἀναρίθμητοι ὡς τὰ ἄνθη τοῦ ἀγροῦ, οἱ Ἐρυθρόδερμοι λέγουσιν ὅτι ἐτύφλωσεν αὐτὸν ὁ σατανᾶς, ὑπαγορεύσας αὐτῷ πάντα ταῦτα τὰ ψεύδη. Τότε ἡ πρὸς τοὺς λευκοὺς καταφρόνησις των αὐξάνει ἔτι μάλλον.

Ἐάν θέλωσι νὰ μείνῃ ἐλεύθερος ὁ νέος οὗτος δρό-

μος καὶ νὰ χύνεται αἷμα ἀνθρώπινον, ἀνάγκη νὰ γίνωσιν ὡς δέον τὰ πράγματα· ὁ αὐτόχθων πρέπει νὰ αἰσθανθῇ ὅτι εἶναι ἀσθενέστερος καὶ νὰ ζητήσῃ εἰρήνην. Ἐάν δὲ ἀναγνωρίσωσιν ὅτι ἔχει δικαιώματα ἐπὶ τῆς χώρας νὰ τὸν ἀποζημιώσωσιν. Ἄς παραδεχθῶσιν ὅρους ἐπωφελεῖς εἰς αὐτὸν, καὶ ἄς τηρήσωσι τὴν συνθήκην εἰλικρινῶς. Ὀλίγη τις αὐστηρότης ἀπαιτεῖται ἀφεύκτως κατ' ἀρχάς, διότι ὁ Cheyenne οὐδέποτε ἐνόησε τὴν ὑπεροχὴν τῶν λευκῶν· θὰ αἰσθανθῇ δὲ αὐτὴν ἔάν οἱ λευκοὶ φερθῶσι μετ' εἰλικρινείας, σταθερότητος καὶ γενναιοψυχίας. Ἐάν ὁμοῦς τὰ πράγματα μείνωσιν ὅπως σήμερον, οὐδέποτε θὰ παύσωσιν οἱ Ἰνδοὶ διαταράττοντες τοὺς λευκοὺς, καὶ οὐδέποτε οὔτε οἱ ἔμποροι οὔτε οἱ περιγῆται θὰ καταρθώσωσι νὰ διασχίσωσιν ἄνευ συνοδείας τοὺς ἀχανεῖς ἐκείνους τόπους.

(*Ἀκολουθεῖ.*)

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ.

Ἀξιότιμε φίλε! Κατὰ Μάιον μῆνα τοῦ παρόντος ἔτους ὁ καλὸς καὶ ἀγαθὸς φίλος μου Κ. Κ. Γαννῶ, γραμματεὺς τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ Γαλλικοῦ προξενείου, ἀνὴρ τοῖς πᾶσι γνωστὸς διὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ἀρχαιοτάτου τῶν Ἑβραϊκῶν μνημείων, τῆς στήλης Μωσῆ, βασιλέως τῶν Μωαβιτῶν (896 π. Χ.), εὑρε μίαν τῶν πολλῶν ἐκείνων Ἑλληνικῶν ἐπιγραφῶν, αἵτινες, ἐγκεχαραγμέναι ἐπὶ στηλῶν ἐσταμένων πρὸ τοῦ δευτέρου περιβόλου τοῦ ὑπὸ Ἡρώδου ἐπισκευασθέντος καὶ πολυτελέστατα καλλωπισθέντος ναοῦ τῶν Ἰουδαίων, ἀπηγόρευον τοῖς ἄλλοεθνεῖσιν ἐπὶ ποινῇ θανάτου τὴν εἰς τὸ δεύτερον ἱερὸν, ἢ τὸ ἅγιον εἰσοδόν.

Αἱ περὶ τούτου μαρτυρίαι τοῦ Ἰωσήπου ἔχουσιν ὡς ἑξῆς. «Τοιοῦτος μὲν ὁ πρῶτος περίβολος ἦν, ἐν μέσῳ δὲ ἀπέχων οὐ πολὺ δεύτερος, προσβατὸς βαθμῖσιν ὀλίγαις, ὃν περιείχεν ἐρκίον λιθίνου δρυφάκτου, γραφῇ κωλύων εἰσελθεῖν τὸν ἄλλοεθνή, θανατικῆς ἀπειλουμένης τῆς ζημίας.» (Ἀρχαιολογ: 15, 11, 5). «διὰ τούτου προϊόντων ἐπὶ τὸ δεύτερον ἱερὸν δρυφάκτος περιβέβλητο λίθινος, τρίπηχυς μὲν ὕψος, πάνυ δὲ χαριέντως διεργασμένος· ἐν αὐτῷ δὲ εἰστήκεσαν ἐξ ἴσου διαστήματος στήλαι τὸν τῆς ἀγνεύσεως προσημαίνουσας νόμον, αἱ μὲν Ἑλληνικοῖς, αἱ δὲ Ῥωμαϊκοῖς γράμμασι μὴ δεῖν ἄλλοφυλον ἐντὸς τοῦ ἁγίου παριέναι, τὸ γὰρ δεύτερον ἱερὸν ἅγιον ἐκαλεῖτο» (Ἰουδ. πολ. 5, 5, 2). «Τίτος δὲ ὑπερπάθησας πάλιν ἐξωνείδιζε τοὺς περὶ τὸν Ἰωάννην, λέγων, Ἄρ' οὐχ ὑμεῖς, ὦ μικρότατοι, τὸν δρυφάκτον τοῦτον προεβάλεσθε τῶν ἁγίων; Οὐχ ὑμεῖς δὲ τὰς ἐν αὐτῷ στήλας διαστήσατε γράμμασιν Ἑλληνικοῖς καὶ ἡμετέροις κεχαραγμένας ἀμνηστὰς τὸ γείσιον ὑπερβαίνειν πεπραγγέλλαι; Οὐχ ἡμεῖς δὲ τοὺς ὑπερ-

¹⁾ Ὁ σιδηρόδρομος ἐγένετο καὶ πρὸ ἐτῶν δύο ἐργάζεται. Ἰδε Μανδ. τόμ. Κ', σελ. 140.